

а) пропозиційних (конструювання й упізнання значень і смислів); б) локальної когерентності (орієнтовані на реалізацію зв'язків між фактами пропозицій); в) оптимально великих (макростратегій, формування не лише лінійної, а й вертикальної упорядкованості пропозицій); г) схематичні (традиційні форми упорядкування макропропозицій); д) продукційні (максимальне врахування множини спільних знань комунікантів з орієнтуванням на ситуативну локальність); е) стилістичні (опертя на реєстри спілкування); ж) тематичні (макростратегії оптимального врахування тематичного упорядкування пропозицій); з) риторичні (врахування прагматичних орієнтувань і под.); и) невербальні (паралінгвальні, спрямовані на використання жестів, постави, міміки та ін.); к) конwersаційні (соціальні й комунікативні функції дискурсивних одиниць з урахуванням зворотності адресантно-змістово-адресатної моделі).

Стратегія локальної когерентності в політичному дискурсі орієнтована на ініціацію зв'язків між заявленими у пропозиціях реаліями з опертям на лінійність речень: «Власне кажучи, розпочати я би хотіла з того, що в січні 2009 року по розв'язанні так званої “газової кризи”, яку створили саме ті люди, які дуже тісно співпрацювали з корупційними структурами, я, як на ту хвилину прем'єр-міністр, хочу чітко заявити, що в той час я діяла законно, логічно, ефективно, державницькі. Я не торгувала землею під Чорноморський флот, я не торгувала газотранспортною системою <..>, я не здала жодної п'яді української землі <..>. Криза була розв'язана. Хочу сказати, що якщо б зараз повторилися такі самі обставини, я би діяла так само, я би так само, використовуючи надані мені Конституцією, законами України владу <..>, і зрозуміло виводила б країну з кризового стану» (Ю. Тимошенко. Українська правда. 03.10.2011), де локальна когерентність простежувана в декількох напрямках: 1) фактологічному ('прем'єр-міністр'); 2) темпоральному (на ту хвилину; в січні 2009 року); 3) суб'єктному (я (розпочати би хотіла) → я (хочу заявити) → я (діяла) і т. ін.); 4) каузальному (використовуючи <..> владу) та ін. Перерваність локальної когерентності мотивована потребами актуалізації знань множини пропозицій національно-когнітивного пресупозитивного фонду.

ЗАДОРЖНА Олена

канд. філол. наук, доцент, м. Київ

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У XXI столітті інноваційні технології стрімко увійшли в усі галузі нашого життя, перш за все, в освітню галузь. У зв'язку з цим виникла нагальна потреба використання інноваційних технологій в сучасному освітньому просторі. Викладання іноземної мови з використанням інноваційних технологій – один із способів оптимізації та урізноманітнення сучасного навчального процесу. Основне завдання викладача – зробити вивчення мови цікавим.

Сучасний викладач ЗВО (закладу вищої освіти) має вдало поєднувати традиційні та інноваційні методи навчання. Йому однаково комфортно працювати в будь-яких форматах – онлайн і офлайн.

Таким чином, сучасний педагог має володіти різноманітними освітніми технологіями з метою створення в закладі освіти ефективної та дієвої педагогічної системи, в основі якої лежать специфічні для певного типу освітнього середовища прийоми та технології реалізації освітнього процесу, що концептуально об'єднані пріоритетними освітніми цілями, а також пов'язані між собою завданнями та змістом, формами та методами впровадження [Єфремова: 11].

Слово *інновація* має латинське походження і в перекладі означає оновлення, зміну, введення нового. У педагогічній інтерпретації *інновація* означає нововведення, що поліпшує хід і результати навчально-виховного процесу. Інновацію можна розглядати як процес (масштабну або часткову зміну системи і відповідну діяльність) і продукт (результат) цієї діяльності. Таким чином, інноваційні педагогічні технології як процес – це «цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчальний процес від визначення його мети до очікуваних результатів» [Захарчук: 226].

Тільки інноваційна за своєю сутністю освіта може виховати людину, яка живе за сучасними інноваційними законами глобалізації, є всебічно розвинутою, самостійною, самодостатньою особистістю, яка керується в житті власними знаннями і переконаннями [Химинець].

Інноваційне навчання – це зорієнтована на динамічні зміни в навколишньому світі навчальна та освітня діяльність, яка ґрунтується на розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей, високих соціально-адаптаційних можливостей особистості [Химинець].

До основних понять інноваційних технологій належать: нестандартні заняття; – індивідуальна робота; – контроль і оцінка навчальних досягнень; – кабінетне, групове і додаткове навчання; – факультативи за вибором; – проблемне і модульне навчання; – запрошення вчених, діячів культури, мистецтва; – економізація і екологізація освіти; – науковий експеримент при вивченні нового матеріалу; – застосування досягнень техніки; – нові підходи до формування навчальних планів [Химинець: 7].

Інноваційні технології містять такі підходи до викладання іноземної мови: 1. Інтерактивні методи викладання. 2. Використання технічних засобів навчання (комп'ютерних та мультимедійних мереж Internet) для контролю знань, зберігання та використання навчальних матеріалів [Шевченко: 3-4].

Сучасні тенденції у викладанні іноземної мови у ЗВО пов'язані і з технічним оновленням процесу навчання. Студент одержує якісно нові можливості вивчення іноземної мови [Шевченко: 4].

Існують спеціально розроблені комп'ютерні програми для вивчення іноземної мови, що дозволяють викладачеві зробити роботу студентів більш продуктивною, цікавою, а також контролювати рівень знань із максимальною економією часу [Шевченко: 4-5].

Вивчати лексику, відпрацьовувати вимову, навчати діалогічному та монологічному мовленню, навчати письму, відпрацьовувати граматичні явища можна, застосовуючи при цьому комп'ютерні навчальні програми з іноземної мови [Шевченко: 5]. Такі онлайн-ресурси, як <https://www.duolingo.com/>, <https://www.tandem.net>, <https://uk.forvo.com>, <https://quizlet.com>, <https://learningapps.org/>, <https://wordwall.net> , <https://getyarn.io/>, <https://rewordify.com/>, <https://www.memrise.com/>, <https://easywords.en.softonic.com>, <https://classtools.net>, а також онлайн-дошки Miro, Padlet, Jamboard можуть використовуватися на заняттях та для самостійної роботи.

Отже, використання інноваційних технологій та методів у викладанні іноземної мови значно покращує якість навчального матеріалу та ефективність його засвоєння студентами, підвищує їх мотивацію й зацікавленість.

Література

1. Впровадження інноваційних педагогічних технологій у навчальний процес. URL: <http://www.gidromet.edu.kh.ua/Files/downloads/%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%86%D1%96.pdf>.

2. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2021. 444 с. URL: <http://reposit.sc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/14608/1/MonPaluch.pdf>.

3. Захарчук Т. Інноваційні технології навчання в сучасній школі. *Український науковий журнал «Освіта регіону»*. URL: <https://social-science.uu.edu.ua/article/263>.

4. Химинець В.В. Інноваційна освітня діяльність. Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗПППО, 2007. 364 с.

5. Химинець В.В. Інноваційна освітня діяльність. URL: <https://www.zakinppo.org.ua/postati/112-kafedra-pedagogiki-psihologiyi-ta-teoriyi-upravlinn/publikatsiyi-himinets-vv/151-innovatsijna-osvitnja-dijalnist>.

6. Шевченко О.М. Інноваційні підходи у викладанні іноземних мов. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/200102238.pdf>.

ЗАЙКА Наталія

канд. філол. наук, м. Київ

ЗАСОБИ НАЦІОНАЛЬНОЇ СЛОВНИКОВОЇ БАЗИ У ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Реалії 2022 р. привернули особливу увагу до української мови, зокрема в аспекті її вивчення як іноземної. Сьогодні ставить нові виклики, вимагає нових підходів до цього суспільного запиту. Спостерігаємо велике зацікавлення українською мовою серед поляків, які відразу після повномасштабного вторгнення росії в Україну відкрили свої домівки і серця для усіх, хто цього потребує. Одночасно із вирішенням життєвонеобхідних потреб українців у Польщі почали функціонувати курси польської мови для українських дітей та дорослих, а також курси української мови для поляків (переважно для молоді та дорослих). Польські соціальні працівники, волонтери, медики, науковці, учителі,